

Édes

Sokáig nem szerettem a csokoládét. Aztán, csoda tudja miért, rákaptam. Mostanában érdeklődéssel böngészem végig az ABC édesszajúkat, s főként apró emberkéket vonzó polcait. Már kedvenceim is vannak. Nemrég, nem kis meglepetést okozott két, számomra újfajta csemege felfedezése. Először a fogvasztói árat és a ritkán feltüntetett kalóriatartalmat figyeltem, nem a göngyöleget. Már feltétem az egyik csoki csomagolópapírját, mikor megakadt a szemem a felíráton. „EXPRESS Ifjúsági és Diák Utazási Iroda” — meredt rám a játékosnak és szellemesnek nem annyira mondható csokinév. No jó, gondoltam, kicsit édeskes, de reklámnak végül is nem rossz. Élelmesnek áll a világ, a termék pedig nem is kellemetlen aromájú, s nem mindegy mitől romlik el a következő nemzedék fogá? Az én korosztályom az „INO-TA” nevű derek hőerőművünkről elnevezett nyugaton nőtt fel. A szocializmus alapjainak lerakása idején a nehéziparnak kellett a reklám, most a KISZ által fenntartott utazási irodának.

De van másik probléma is. Itt már szó nincs reklámról, inkább ideológiai

nevelésünk hiányosságairól? Felfedezésem újabb tárgya egy narancsos-kakaós ízű darabú, ami egyébként etilvanilint és természetes aromát is tartalmaz. Ára: 3 Ft 90 fillér, neve: Szonja. A gyártó nyilván valamelyik szovjet, úttörőkről szóló mesejáték kis hősnőjéről nevezte el termékét, gondoltam még nem fordítottam a csokoládésszeletet. A csokipapír másik oldaláról azonban nem egy csopfos kislány mosolygott rám, hanem — nem fogják elhinni — Szűz Mária, Karján a kis Jézussal, plusz két angyal.

Biztos nagyon tájékozatlan vagyok, de semminek összefüggést nem tudok kitapintani az elnevezés és a „szent család” említett tagjai között. Másrészt, — hogy kerül a kis Jézus az asztalra? Illetve az édességpolcra? Nem akarok izléstelen lenni (elég, ha a BEV Csemege Édesipari Gyar szakemberei azok), de ha soká élnék, megérjük hogy a jó istent fogjuk odamatricázva látni valamelyik töltetlen savanyúcukor zacskójára, mondjuk „Grisánqk” elkeresztelve. Édes lenne, nem?

Pacsika Emília

Leltár a növényvilágról

A négy magyarországi nemzeti park — a hortobágyi, a kiskunsági, a bükkki és az aggteleki — növényvilágát leltárba veszik a Magyar Tudományos Akadémia támogatásával a Természettudományi Múzeum kutatói. Világszerte végeznek hasonló felméréseket, de hazánkban készül az első olyan leltár, amely a talajfelszíni algáktól kezdve a virágos növényekig minden növényt számba vesz. A nagyszabású kutatóprogramot azért indították, mert a nemzeti parkok és természetvédelmi területek őrzik hazánk természetes génebankjának 70–80 százalékát. A szakemberek elsősorban ezekből a vadon élő növényekből választják ki azokat, amelyeket a mezőgazdasági termelés számára nevelhetnek.

A Természettudományi Múzeum kutatója a Hortobágyi Nemzeti Park növényvilágáról már elkészítették a részletes felmérést. A 64 ezer hektáros területen, valamint a hozzá tartozó kétével erdőben 1762 növényfaj él. A pusztán legnagyobb mennyiségben a virágos fajok, az algák és gombák fordulnak elő.

Szegedi diákok Olaszországban

Komoly zenei pályára készülő fiataljaink elég ritkán utaznak külföldi szereplésre, ha igen, esetleg a napilapok hírovtatában olvas erről a közönség.

November közepén a Tömörkény gimnázium zenei tagozatának harminctagú zenekara utazott Római kerületbe a hatszáz kilométerre fekvő Bariiba, hogy az olasz város fiatal muzikusainak korábbi látogatását viszonyozza. Az iskolában Aracs László tanár évek óta foglalkozik a diákkörműveléssel, fiatal muzikusok készülnek a pályájukra ebben az együttesben. Nem kis teljesítmény ez, hiszen a gyerekek négyévenként cserélődnek, nincs tehát mód arra, hogy kiforrótt zenekart alkothassanak.

Ez a kis zenekar mégis szép sikereket aratott olaszországi útján. A harminctagú fiatal három tanár kíséretével, Római repülőgéppel, onnan autóbusszal utaztak az olasz csizma déli sarkába. Ha más nem történt volna, csak annyi, hogy harminc szegedi fiatal bepillantott az olasz élet érdekességeibe — hazajövet Róma nevezettségébe is betekintettek — egymaga ez is feljegyzésre méltó esemény lenne. Am a harminc fiatal muzikárhoz a díszes hangversenyteremben; és csak fokozza az együttes útjának eredményességét. Sok száz, vagy ezer olasz fiatal és idősebb zenei szakember megismerhette Szeged fiataljainak zenei felkészülését.

A két ország zenetanuló fiataljainak szép találkozója volt a közösen szervezett hangverseny, szerepelt ezen az olaszok iskolai zenekara, Telemann négy vonósrá komponált művét két magyar, két olasz fiatal adta elő szép sikerrel.

Napilapba ennyi fér bele ilyen zenei esemény felvázolásából. Szeged zeneoktatásának s a város jó hírvenének mindenképpen hasznára válik, ha fiaink, lányaink tekintenek a világra, s megmutatják mire vagyunk képesek a Tisza-parti városban.

Az oboaszólót Medvegy Erzsébet, az énekszólókat Lezsnay Katalin, a zongoraszólót Kiss Csaba játszotta.

O. G.

Karácsonyfavásár

December második hetében országwide megkezdődik a karácsonyfavásár. A Belkereskedelmi Minisztériumtól kapott tájékoztatás szerint az állami gazdaságok és a magántermelők kellő mennyiségű fenyőfát termelnek ki, s a kereskedelem a tavalyihoz hasonlóan másfél millió fa értékesítésére számít. A tapasztalatok szerint évről évre csökken az érdeklődés a viszonylag olcsó lucfenyő iránt, amelyeknek túlszáma gyorsabban hullik, mint a többi fajtáké. Az áruított karácsonyfák döntő többsége azonban az idén is a hagyományos lucfenyő lesz, bár valamelyest növekszik

az egyre keresettebb jegegye-, a fekete- és az erdei, valamint a meglehetősen drága ezüstfenyők aránya. Mind divatosabb a hosszú leveleű fenyő is, amelynek előnye, hogy nem hullatja leveleit, s még a távfűtéses lakásban is hosszabb ideig őrizi a karácsony hangulatát.

Hasznos tudnivaló a vásárlóknak, hogy a karácsonyfaszabványban rögzített minőségi követelmények szerint a fán nem engedhető meg a nyilvánvaló hibának számító törött törzs, a görbe növény és egyéb szembeesőtörzűs torzulás; továbbá a száradás vagy betegség miatti tübarulás, illetve korai hullás.

Gazdag könyvkiállítás

A legtöbb könyvet — több mint húszat — az Európa Könyvkiadó adta közre; 12, illetve 10 kötetet kínál a Magvető és a Gondolat Kiadó. A téli könyvvásárra kiállítások gazdagítják az országos gyermekkönyvhétre megjelenő kiadványok, amelyek szintén ezekben a boltokban kerülnek a boltokba. Ezekkel együtt összesen 187 mű lát napvilágot, több mint negyemillió példányban.

A téli könyvvásárra viszonylag kevés kortárs szerző művét jelentették meg a kiadók; úgy látszik, karácsony előtt inkább a kipróbált értékekben, a klasszikusokban bíztak. Ennek ellenére a világirodalomból például Joseph Heller, Friedrich Dürrenmatt, a magyarból pedig egyebek között Mészoly Miklós, Tamás Mennyhért, Mándy Iván, Szakonyi Károly és Szász Imre új műveivel találkozhat az olvasó. A gazdag kínálóban tallózva a tapasztalatok szerint az eddigi legkelendőbb kötetek egyike Dante Isteni színjátéka, amely Salvador Dalí illusztrációival jelent

Huszonegy kiadó 157 művel készült a hazai könyvkiadás egyik legjelentősebb kereskedelmi akciójára. A téli könyvvásárra, a kiadványok többsége már kapható a könyvüzletekben, s a kiadók ígérete szerint karácsonyig valamennyi tervezett kötet a boltokban lesz.

meg a Helikon Kiadó gondozásában. Sokan keresték Kondor Béla verseinek és képzőművészeti alkotásainak albumát, az Angyal a város felett című könyvet. Elsősorban a Szépirodalmi Kiadó jövőtől látta napvilágot a régi magyar irodalom jeles képviselőinek — Vitéz János, Heltai Gáspár, Pázmány Péter, Bod Péter és Bessenyei György — munkái. Az Európa Kiadó újdonságai között van Jakó Zsigmond és Radu Manolescu, a kolozsvári és a bukkaresti egyetem professzorainak a latin írás történetével megismertető műve. A Corvina gazdag kínálatából az Ezer év mestermű-

vei című válogatás emelhető ki, amely a honfoglalástól napjainkig tekint át a magyar művészet fejlődését. Az antológiák sorában van az Egtájak 1987-es kötet, s az Újhold-Evkönyv 1987/2. kötet, amely a Magvető gondozásában látott napvilágot. A pszichológiai témájú kötetek között van Carl Gustav Jungnak, a modern pszichológia sokat vitatott alakjának Emlékek, álmok, gondolatok című könyve és a tavaly Zürichben 92 éves korában elhunyt Szondi Lipót Káin, a törvényszegő és Mózes, a törvényalkotó című munkáit tartalmazó kötet.

A művelődéstörténeti munkák sorában látott napvilágot H. Balázs Eva Bécs és Pest-Buda a régi századvégén című munkája; az európai humanizmus egyik legkiemelkedőbb alakja, Rotterdami Erasmus A keresztény fejedelmek nevelése címmel írt könyve.

A Csongrád megyei rajztanár-továbbképző stúdió és képzőművészeti körök alkotótételeinek idei KIALLÍTÁSA nyílik meg ma, szombaton délelőtt 11 órakor a megyei tanács Közép fasor 1–3. szám alatti művelődési központjában. A tárlatot Papp György grafikusművész, főiskolai docens, az alkotótételek művészeti vezetője nyitja meg. A kiállítást az érdeklődők december 11-éig, naponta délelőtt 9 és délután 5 óra között tekinthetik meg.

Visszavonhatatlan, egyértelmű, bizonyítékerejű jele a télnek: KORCSOLYA-ÉS SIBÖRZE les: ma, szombaton délelőtt 9 órától a Bartók Béla Művelődési Központban — egybekötött szaktanácsadással, filmvetítéssel, túraajánlattal, sílécbeállításal...

ALBEE NEM FÉLÜNK A FARKASTÓL című drámát adja elő Varga Katalin rendezésében a Próbátársulat, ma, szombaton és holnap, vasárnap, este 7 órai kezdettel a Bartók Béla Művelődési Központban.

Mint azt már jeleztük: RENESZÁNSZ HÉTVEGE lesz az Ifjúsági Házban; ma, szombaton délután 2-től Ék Erzsébet jellemeztervező kiállítását tekinthetik meg az érdeklődők, a holnapi programban többek között a délután 1 órakor kezdődő, Szabó András által vezetett diaporáma-műsort, a Kezdetek-együttes háromnegyed 3-ker sorra kerülő regénykoncertjét, továbbá Gálfi László és Csányi Tamás este 6-ker kezdődő műsorát ajánljuk az érdeklődők figyelmébe.

D. NAGY LAJOS, a Bikini együttes énekese lép fel és dedikálja lemezét

holnap, vasárnap este 7 óráig a szőregi művelődési házban.

Csodálkozni szoktunk azon a hirtelen fejlődésen, ami a miénkénél lélekszámban jóval kisebb északi nyelvkonainknál, a finnknél végbement. November 30-án, hétfőn délután 5 órakor a városi tanács klubjában Knut Stjernvall, a finn nagykövetség kereskedelmi osztályának vezetője enged bepillantást ebbe a titokban: A FINN GAZDASÁGRÓL, a kölcsönös kereskedelmi kapcsolatokról szóló előadást a magyar–finn baráti kör rendezte.

KOMMUNIKÁCIÓ A NÖVÉNYVILÁGBAN — ezzel a címmel Sirokmáné Köves Erzsébet tart előadást a TIT Kommunikációs és információs rendszerek című BIOLÓGIAI SZABADEGYETEMEN november 30-án, hétfőn délután 5 órai kezdettel az egyetem Ady téri épületének biológiai előadótermében.

A GÖZERŐ EGYÜTTES ad kétrészes hangversenyt november 30-án, hétfőn este 7 órától a Vár utca 1. szám alatti Délép-klubban: műsoruk első része magyar rockból, a második gregorián rockműből áll.

A MONTENEGRO című svéd filmet vetítik a Tisza Volán filmklubban november 30-án, hétfőn este fél 7-től a Kossuth Lajos sugárút 52. szám alatti Dugonics moziban.

A MELODIA HANGLEMEZGYÁR RITKASÁGIROL tart előadást Heimer Lajos, a hanglezmezbarátok klubjának tagja, november 30-án, hétfőn este 6 órai kezdettel a Kársz utca 11. szám alatti TIT-klubban.

AZ EDDA MŰVEK ÉS A TÁTRAI BAND HANGVERSENYET rendezik november 30-án, hétfőn este 6 órától az Ifjúsági Házban.

A NASA OBRAZOVKA, a szegedi tévétudó szlovák nyelvű nemzetiségi műsora december 2-án, szerdán 19 óra 10 perckor lesz látható a 2-es programban. Az adást december 5-én, szombaton délelőtt fél 12-kor az 1-esen megismétlik.

Fejlesztő-kivitelező üzem

A Noviki Kisüzemi Innovációs Iroda, amely a kisüzemek műszaki fejlesztésére, kutatási eredmények elterjesztésére, találmányok bevezetésére vállalkozik, saját fejlesztő-kivitelező üzemot hozott létre.

Korábban a műszaki újdonságok megvalósításához, egy-egy új szerszám előállításához, kisvállalkozókkal, szövetkezeti üzemekkel, állami vállalatokkal, illetve kutatóintézetekkel működtek együtt, ez azonban nem volt mindig gazdaságos az innovációs iroda és a megbízó

számára. Ezért határozta el fejlesztő-kivitelező üzem létesítését, ahol a műszaki feladatokat maguk oldhatják meg. Pesterzsébeten építettek mintegy 40 millió forintért új üzemcsarnokot, amelyet modern forgácsológépekkel, köszörőkkel, marókkal, szikraforgácsolókkal szereltek fel. Az új üzem, amely máris teljes kapacitással dolgozik, elsősorban a kisvállalkozók számára vállalja, hogy elkészíti a műszaki újdonságuk bevezetéséhez szükséges fémkivágó-, megmunkáló vagy műanyag fröccsöntő szerszámokat.

A koncert elmarad

A szegedi Sportcsarnokban vasárnap este 7 órára hirdették meg az Elvitt Presley fia-koncertet, amely azonban érdekletelenség miatt elmarad. A megvásárolt jegyeket a Sportcsarnokban a tervezett kezdés időpontjában visszaváltják.

Ördög Eteleka emlékezete

1897. november 30-án született Szegeden. Gyermekkorától a Szegedi Kenderfonógyárban dolgozott. Fiatalon kapcsolatba került a munkásmozgalommal, tagja lett a textilés-szakszervezetnek és az MSZDP-nek. Hamarosan a textilmunkások szervezőbizottságának, majd a háború végén megalakuló nómunkáscsoport vezetőjének jyzójje lett.

A polgári demokratikus forradalom idején nagy része volt a textil-, a dohány- és a gyufaipari nődolgások felvilágosításában és megszervezésében. Így érthető, hogy 1919. április 14-én a nómunkások képviselőjében választották a Szegedi Munkástanács tagjává. Május végéig — az ellenforradalmi erők előretöréséig — dolgozott Szegeden. Június 1-jétől augusztus 5-ig a Tanácsköztársaság területén — Szatymazon — a Vörös Őrség futárszolgálatánál dolgozott.

A Tanácsköztársaság leverése után visszakerült a Szegedi Kenderfonógyárba. 1920-tól a cernázóosztály állandó bizalmija. Bátran és

következatosan képviselte társai érdekeit. A 20-as években szervezte a május 1-jék megünneplését, és aktívan agitált pártja képviselőjelöltjei mellett. Folytatta tevékenységét a nómunkásszakszervezetben, és bekapcsolódott a Gyermekbarát Egyesület munkájába. 1928. júniusában egyik szervezője és vezetője volt a kendergyári sztrájkoknak, amelyet a bérek emeléséért indítottak.

A móravárosi SZDP-szervezet tagjaként is sok felvilágosító és politikai munkát végzett. Az 1938-as országgyűlési választásokon — amikor a hatóságok az ismert baloldaliakat nem engedték be a választóhelyiségekbe bizalminak — ő képviselte pártját a móravárosi választóhelyiségben.

A II. világháború idején a kendergyár is katonai parancsnokság vezetése alá került. Ő is elvtársai titokban akkor is folytatták az agitációs munkát.

A város felszabadulása után népevelői és falujáró

munkát végzett. 1945-ben belepott az MKP-ba, ott pártbizalmiként dolgozott. Munkahelye — nyugdíjazásáig — a kendergyár maradt. A társadalmi munkából valóztatlan aktivitással vette ki részét. Az 1956-os ellenforradalom idején kitarott eszméi mellett, Agócsi János szerint olyan ember volt „aki meggyőződését a legnehezebb időkben sem adta fel”.

Munkásmozgalmi tevékenységét, elkötelezett életűjét a Szocialista Hazáért Erdemrend és a Felszabadulási Jubileumi Emlékérem kitüntetésekkel ismerték el. 1978. február 8-án halt meg.

Sipos József

*
Ördög Eteleka születésének 90. évfordulójára alkalmából 1987. november 30-án (hétfőn) délután fél 3 órakor az MSZMP Szeged Városi Bizottsága és a Szeged Megyei Városi Tanács koszorúzást rendez a Belvárosi temető díszurnafalánál.